

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lukáše Hloucha a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **I. P.**, zastoupena Mgr. Bc. Vladimírem Volným, advokátem se sídlem Paroubkova 228, 344 01 Domažlice, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, 304 13 Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 11. 2020, č. j. 17 A 199/2019-57,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Bc. Vladimíru Volnému, advokátu se sídlem Paroubkova 228, 344 01 Domažlice, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši **4114 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

- I.**
Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“) ze dne 12. 11. 2020, č. j. 17 A 199/2019-57 (dále jen „napadený rozsudek“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2019, č. j. PK-DSH/6944/19, sp. zn. ZN/790/DSH/19 (dále jen „napadené rozhodnutí“), ve věci spáchání dopravního přestupku spočívajícího v nedodržení bezpečnostní vzdálenosti od před ní jedoucího vozidla.

[2] Napadeným rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Domažlice, odboru pro projednávání přestupků ze dne 11. 6. 2019, č. j. MeDO-39669/2019-Mencl. (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byla stěžovatelka uznána vinnou ze spáchání přestupku ve smyslu ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) ve spojení s § 19 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), za což jí byla uložena pokuta ve výši 1800 Kč a náhrada nákladů řízení ve výši 1000 Kč.

[3] Označeného přestupku se stěžovatelka dopustila tím, že dne 1. 8. 2018 v čase 15:44 hodin na silnici I/22 v km 9,358 v k. ú. Spáňov ve směru jízdy na obec Domažlice nedodržela při řízení motorového vozidla tovární značky Škoda Fabia Combi, reg. zn. XA dostatečnou bezpečnostní vzdálenost za vozidlem tovární značky Citroën Xsara, reg. zn. XB řidičky P. J. jedoucím stejným směrem ve stejném jízdním pruhu, které snížilo rychlost jízdy s ohledem na aktuální situaci v silničním provozu. Toto jednání stěžovatelky bylo příčinou dopravní nehody, kdy došlo ke střetu přední části jejího vozidla se zadní částí vozidla řidičky P. J., a vznikla škoda na obou zúčastněných vozidlech.

[4] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatelka dle oznámení Policie ČR o přestupku byla podezřelá ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. h) zákona o silničním provozu, alkohol byl vyloučen dechovou zkouškou a technická závada na vozidle nebyla zjištěna ani uplatněna. Podle protokolu o nehodě ze dne 1. 8. 2018 výsledky šetření nasvědčují tomu, že k dopravní nehodě na silnici I. třídy č. 22 na 9,358 km mezi obcemi Domažlice a Kdyně došlo tak, že stěžovatelka si neponechala dostatečnou bezpečnostní vzdálenost a zezadu do paní J. narazila. Z hodnocení dopravní situace vyplynulo, že šlo o levotočivou zatáčku s mírným klesáním, vozovka je značena značkou „Vodící čára souvislá“. Ve spisu je fotodokumentace a náčrtek nehodové situace vyhotovený vlastní rukou, jakož i tisková sestava z policejního programu PC Crash. Stěžovatelka na místě odmítla podat vysvětlení, resp. Se vyjádřit k nehodovému ději. P. J. (řidička vozu Citroën Xsara) se vyjádřila při podání vysvětlení dne 21. 8. 2018 tak, že viděla těsně před nárazem vozidla stěžovatelky z pole po levé straně komunikace přibíhat srnku, načež začala zpomalovat, stejně jako protijedoucí kolona vozidel. Podle jejího názoru dopravní nehodu zavinila stěžovatelka, neboť nedodržela bezpečnou vzdálenost. Ve věci podala vysvětlení též paní M. S. (matka P. J. – její spolujezdkyně ve vozidle Citroën Xsara), přičemž její výpověď byla obdobná, neboť i ona hovořila o srnce přibíhající z levé strany (kde se nacházelo pole a louka) a potvrdila, že její dcera brzdila průběžně.

[5] V přestupkovém řízení byly prvostupňovým orgánem vyslechnuty svědkyně P. J. dne 27. 11. 2018 a její matka M. S. dne 24. 1. 2019. P. J. uvedla, že zpomalovala postupně a delší dobu, neboť srnku viděla už z dálky, a potvrdila, že brzdová světla jí určitě svítila.

pokračování

Dále byl proveden dne 24. 1. 2019 výslech stěžovatelky jako obviněné ze spáchání přestupku. Při výslechu uvedla, že v době před nehodou byl běžný provoz, a že vozidlo Citroën Xsara před sebou viděla již před nárazem. Přibrzdžovala více a více, ale vozidlo před ní skoro stálo, přičemž podle jejího tvrzení nesvítla žádná brzdová ani výstražná světla. Bezprostředně po nehodě řidička Citroënu P. J. jí měla říci, že „*zpomalovaly z důvodu, že tam byla srnka*“. Před Citroënem jela nějaká vozidla, a i v protisměru jela vozidla. Na vozidle Škoda Fabia podle názoru stěžovatelky nebyla žádná technická závada. Stěžovatelka sama srnku nezaregistrovala. Její právní zástupce navrhl výslech policistů a dále výslech svědků P. B. (měl jet v protisměru) a svědka L. M. (měl jet v inkriminovanou dobu rovněž v protisměru). Svědek M. byl následně označen podáním ze dne 27. 1. 2019.

[6] Po zrušení prvotního prvostupňového rozhodnutí ze dne 21. 2. 2019 na základě rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 4. 2019, č. j. PK-DSH/2993/19, v němž žalovaný zavázal prvostupňový orgán k odstranění procesních nedostatků a novému hodnocení všech důkazů, byl proveden opakovaný výslech řidičky P. J. za účasti zmocněnce stěžovatelky, který jí kladl otázky. Zopakovala, že viděla srnku, začala zpomalovat, a pak přišel náraz. Srnka měla běžet od lesa přes louku k silnici, přičemž svědkyně ji viděla pořád, ale neviděla ji přeběhnout silnici. Svědkyně tvrdila, že měla krátce po technické prohlídce vozidla na STK, ale stav brzdových světel před jízdou sama nekontrolovala. Není si jistá, zda stěžovatelka hovořila o funkci světel, je si ale jistá, že brzdová světla fungovala, neboť jedno zadní světlo po nehodě ještě svítilo, druhé bylo rozbité (nicméně nevěděla, zda byla po nehodě zkoušena i brzdová světla).

[7] Právní zástupce stěžovatelky opětovně navrhl provedení výslechu svědka M. a výslech policistů, dále navrhl také vypracování znaleckého posudku. Uvedl, že má pochybnosti o tom, zda vozidlo Citroën Xsara mělo funkční brzdová světla, neboť technická prohlídka proběhla dle protokolu o technické kontrole již 6 měsíců před nehodou. Prvostupňový orgán již další důkazy výslechem označených svědků ani znaleckým posudkem neprováděl a přikročil k vydání nového prvostupňového rozhodnutí. Odvolání proti tomuto prvostupňovému rozhodnutí již žalovaný zamítl jako nedůvodné napadeným rozhodnutím.

[8] V **napadeném rozhodnutí** žalovaný velmi podrobně shrnul průběh správního řízení a dále se věnoval odvolacím námitkám. Především uvedl, že výpovědi svědkyň J. a S. jakož i podklady obsažené ve spisové dokumentaci byly ve vzájemném souladu a logicky na sebe navazovaly, tedy jejich věrohodnost není jakkoli snížena. Dále uvedl, že ze spisové dokumentace nevyplývá, že by policisté na místě zjistili nefunkčnost brzdových světel, tedy technickou závadu, jež by byla na vozidle Citroën řidičky J. přítomna před dopravní nehodou. Ani řidička J. v rámci podaného vysvětlení neuplatnila technickou závadu na vozidle a stěžovatelka k věci odmítla vypovídat a k případné technické závadě se nevyjádřila. Skutečnost, že svědkyně J. technický stav vozidla nekontrolovala, automaticky nemůže znamenat, že na vozidle řidičky J. byla stěžovatelkou tvrzená závada, přičemž samo nezkontrolování vozidla co do technického stavu není přestupkem řidiče dle zákona o silničním provozu.

[9] Ohledně možné závady na brzdových světlech na vozidle řidičky J. je nutno konstatovat, že i v případě jejich závady stěžovatelka mohla a měla reagovat na

přibližování svého vozidla k vozidlu řidičky J. a přizpůsobit rychlost své jízdy jízdě tohoto vozidla tak, aby byla schopna reagovat i na zastavení takového vozidla bez kolize. Pokud stěžovatelka snižovala rychlost a zároveň snižovala rychlost i vozidla před ní, musela si toho stěžovatelka všimnout a v důsledku toho měla více dbát dodržování bezpečnostní vzdálenosti, aby byla schopna reagovat i na případné zastavení před ní jedoucího vozidla. Tvrzení, že mohla být na vozidle řidičky J. závada brzdového systému a světel, se v daném případě a dále i v návaznosti na záznam v protokolu o dopravní nehodě (kde nebyly uplatněny technické závady) jeví jako ryze účelové.

[10] Stran neprovedení některých důkazů žalovaný uvedl, že zde nebyly žádné relevantní důvody pro provedení navržených výsledků policistů, kteří šetřili předmětnou dopravní nehodu, neboť tito nebyli přítomni nehodovému ději a skutkový stav věci byl v daném případě zjištěn spolehlivě již na základě provedených důkazů. Skutečnost, že na místě účastníci dopravní nehody neuplatnili technickou závadu, plně odpovídá podání vysvětlení ze strany účastníků dopravní nehody (vlastnoručně podepsáno) u Policie ČR, kde stěžovatelka odmítla vypovídat a řidička J. technickou závadu na svém vozidle popřela, přičemž své stanovisko v průběhu řízení nezměnila. Na rozdíl od řidičky J. nebyla tvrzení stěžovatelky konzistentní a objevovaly se v nich rozpory, přičemž možnost technické závady (vozidlo řidičky J. neprojevovalo známky toho, že bude zastavovat) byla zmíněna až za přítomnosti právního zástupce stěžovatelky při podání vysvětlení před prvostupňovým orgánem, tedy se značným časovým odstupem. Z výše uvedeného tak vyplývá, že výpověď řidičky J. byla vyhodnocena jako věrohodná a nebyly v ní zjištěny podstatné rozpory. Zjištěný rozpor v uvedení doby provedení technické prohlídky jejího vozidla nelze považovat za podstatnou pro posouzení věci, a proto zde nebyly důvody pro doplnění dokazování o výsledky svědků (policistů vyšetřujících nehodu).

[11] K neprovedení dalších navrhovaných důkazů, zejm. zprávou (spisem) pojišťovny žalovaný uvedl, že vozidlo nelze ohledat, pokud není namítána při nehodě technická závada z důvodu možných následných změn technického stavu vozidla oproti stavu před dopravní nehodou, a stejně tak nelze vycházet z následného ohledání vozidla likvidátorem pojišťovny, neboť ani v tomto případě vzhledem k nezajištění vozidla nelze mít taková zjištění za relevantní pro posouzení věci, opět i zde mohlo dojít v mezidobí ke změně technického stavu vozidla.

[12] K neprovedení výsledku svědka pana M. žalovaný uvedl, že tento svědek se na místě nenahlásil policistům, tedy nebyl zjištěn na místě, a v době dopravní nehody také neměl jet dle stěžovatelky ve směru jízdy na dopravní nehodě zúčastněných vozidel, ale v protisměru, přičemž jeho výslech byl navrhován se záměrem, aby se vyjádřil k případné přítomnosti srnky. Navíc svědka M. a druhého neoznačeného svědka požadovala stěžovatelka vyslechnout až s velkým odstupem (půl roku). Žalovaný se s ohledem na výše uvedené domnívá, že návrhy na výsledky těchto svědků jsou ryze účelové.

II.

Napadený rozsudek

[13] Krajský soud žalobu zamítl. V odůvodnění napadeného rozsudku shrnul obsah procesních podání účastníků a konstatoval správný spis. Dále citoval aplikovanou právní

pokračování

úpravu. K jednotlivým žalobním bodům uvedl následující argumentaci. Co se týká vytykaného nedostatečného zjištění skutkového stavu věci, krajský soud uvedl, že se s takto zjištěným skutkovým stavem ztotožňuje, neboť přesně koresponduje se shromážděným podkladovým materiálem obsaženým ve spise. Rovněž konstatuje, že z jeho strany nebyly shledány žádné důvody vedoucí k tomu, aby o takto zjištěném skutkovém stavu pochyboval.

[14] Konkrétně pak uvedl, že z pohledu tvrzených rozporů ve výpovědích svědkyň J. a S., které měly uvádět nesprávné datum provedení technické prohlídky na vozidle svědkyně J., nejde o relevantní tvrzení. I za situace, kterou popisuje stěžovatelka v žalobě, tedy pokud by svědkyně před ní zastavila bezdůvodně či z důvodu technické závady (ať by se jednalo o nesvítící brzdová světla či nevyhovující technický stav vozidla), byla stěžovatelka povinna dodržet bezpečnou vzdálenost od vozidla před sebou ve smyslu § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu.

[15] Stěžovatelka do úředního záznamu o podání vysvětlení ze dne 27. 8. 2018 odmítla k věci cokoliv uvést (včetně uplatnění poruchy na vozidle paní J.). Poprvé poukázala na poruchu vozidla paní J. až dne 31. 8. 2018 do záznamu o podání vysvětlení za přítomnosti svého právního zástupce. Jelikož stěžovatelka žádné technické závady na vozidle paní J. neuplatnila už na místě dopravní nehody, načež paní J. s vozidlem odjela, nebylo pozdější ohledání vozidla již možné, neboť takto s odstupem času zjištěné vady by nebylo možné objektivně posoudit s ohledem na to, že za tuto dobu mohlo dojít k další změně technického stavu vozidla (nové poruchy, poruchy způsobené dopravní nehodou či jejich oprava).

[16] Z téhož důvodu již poté taktéž nebylo nezbytné provádět výslech policistů, neboť jejich zjištění a postřehy byly zaznamenány v protokolu o nehodě v silničním provozu ze dne 1. 8. 2018 a úředním záznamu z téhož dne, o jejichž správnosti a objektivnosti nebyl důvod pochybovat. Navíc o funkčnosti brzdového systému (nikoliv nutně brzdných světel) svědčí i fakt, že stěžovatelka v úředním záznamu o podání vysvětlení ze dne 31. 8. 2018 a protokolu o ústním projednání přestupku ze dne 24. 1. 2019 sama uvedla, že si všimla zpomalení až zastavení před ní jedoucího vozidla, načež mohla a měla závčas a adekvátně reagovat snížením rychlosti a předejít tak nehodovému ději. To sice také učinila, avšak ne tak efektivně, aby zabránila nehodovému ději. To jen dále přispívá k tvrzení ohledně nedodržení bezpečné vzdálenosti dle § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu.

[17] Ve vztahu ke skutkovému zjištění, zda na cestě skutečně probíhala srna, není důvod o této skutečnosti pochybovat, neboť obě svědkyně stejně jako stěžovatelka potvrdily, že se v daném místě srny vyskytují. Nicméně samotný fakt, zda se srna v daném místě a čase skutečně vyskytovala, nemá na závěry o tom, zda stěžovatelka jednala v rozporu s § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu většího významu, jelikož ať by paní J. zpomalila či zcela nečekaně zastavila z jakéhokoliv důvodu, byla stěžovatelka pro takový případ povinna udržovat onu bezpečnostní vzdálenost dle § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu, a proto jsou jakákoliv tvrzení tímto směrem z pohledu (ne)porušení § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu irelevantní. V návaznosti na výše uvedené se tak jeví nedůvodnou i námitka stran neprovedení dalších navržených důkazů (výslech policistů, znalecký posudek, místní šetření, svědecká výpověď) a v souvislosti s tím nedostatečné

vypořádání se s jejich neprovedením ze strany správních orgánů obou stupňů. K tomu dále krajský soud podotkl, že s neprovedením dalších důkazů se žalovaný vypořádal v napadeném rozhodnutí, přičemž s jeho závěry se krajský soud plně ztotožnil. Zejména tak souhlasí s nadbytečností navržených důkazů či s jejich irelevantností pro posouzení odpovědnosti stěžovatelky za přestupek.

[18] Pokud nefungovala brzdná světla u vozidla Citroën Xsara, jak tvrdí stěžovatelka, tato skutečnost nemohla mít příčinnou souvislost s nedodržením vzdálenosti vozidel, neboť stěžovatelka je povinna po celou dobu řízení vozidla sledovat dopravní situaci na vozovce před sebou. Brzdová světla lze považovat pouze za jeden ze znaků snížení rychlosti (na významu nabývá především za horších světelných či viditelných podmínek, které v daném případě nenastaly) a v důsledku toho potřeby přizpůsobit rychlost svého vozidla. Ostatně, sama stěžovatelka registrovala změnu rychlosti před sebou jedoucího vozidla či jeho přibližování, což jasně značí, že si musela být vědoma své povinnosti adekvátně na tuto změnu reagovat.

[19] Stran hodnocení výpovědí svědkyň P. J. a její matky shledal krajský soud tyto výpovědi důvěryhodnými i s přihlédnutím k dalším ve správním řízení shromážděným podkladům pro vydání rozhodnutí, které s nimi korespondují. Výpovědi svědkyň se v podstatných částech shodují, odpovídají dalším v případě zjištěným skutečnostem a byly ve vztahu k dalším podaným vysvětlením v obsahu konzistentní. Krajský soud neshledal žádný opodstatněný důvod pro to, aby správní orgány nemohly z těchto svědeckých výpovědí a podání vysvětlení vycházet.

[20] K žalobkyní navrhovanému provedení důkazů v podobě výsledku policistů, svědka M., provedení znaleckého posudku či místního šetření odkázal krajský soud na napadené rozhodnutí, kde se žalovaný dle názoru soudu s těmito návrhy na provedení důkazů vypořádal více než uspokojivě a srozumitelně. S takto učiněným odůvodněním odmítnutí provádět žalobkyní navržené důkazy se krajský soud plně ztotožnil a postup žalovaného i jemu předcházející postup prvostupňového orgánu považoval za správný. Zejména se soud ztotožnil s názorem, že žalovaný nepřistoupil k výsledku policistů, neboť jak správně konstatoval, ti nebyli přítomni nehodovému ději a veškerá svá následná zjištění založili do policejního spisu, z něhož správní orgány poté vycházely. Rovněž nebylo zapotřebí k jejich výsledku přistoupit, jelikož skutkový stav věci byl spolehlivě zjištěn na základě dalších podkladů pro rozhodnutí (zejména výpovědí svědkyň).

[21] Současně krajský soud, stejně jako správní orgány obou stupňů, připomněl, že policisté se nacházeli na místě nehody až po ní, tudíž nemohli vidět nehodový děj, ani co mu předcházelo. Veškerá další zjištění, jichž byli přítomni, poté byla zachycena v úředních záznamech, což považuje soud za dostačující. V této souvislosti krajský soud dovodil, že žalovaný nevycházel pouze z úředních záznamů, ale také z dalších provedených důkazů, a proto neshledává takový postup chybným či v rozporu s právními předpisy.

[22] Co se týče námitky neprovedení výsledku pana M. s odůvodněním, které dle stěžovatelky vyžadovalo dále provedení místního šetření, neshledal soud tuto námitku důvodnou. Ze správního spisu nevyplývá, že by se jakýkoliv řidič z protisměru zastavil u nehodového děje. Rovněž mohl zahlédnout z protisměru pouze vozidla paní J.

pokračování

a stěžovatelky z přední strany, a tedy by nebyl schopen vypovídat o žalobkyní tvrzené vadě brzdových světel. Svědek by tak mohl nejspíše pouze vypovědět ve věci existence srnky, nicméně její existence není podmínkou pro shledání viny stěžovatelky.

[23] Krajský soud stran otázky viny stěžovatelky ze spáchání přestupku uzavřel, že neshledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným či jinak porušujícím zásadu materiální pravdy, neboť provádění dokazování by v tomto směru bylo neúčelné pro rozhodnutí o vině stěžovatelky, což žalovaný v témže smyslu dostatečně a srozumitelně vysvětlil i v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Jelikož bylo bezpečně prokázáno porušení povinnosti stěžovatelky dle ustanovení § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu, není dále pochybností ani o odpovědnosti stěžovatelky za přestupek dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu.

III.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[24] Kasační stížnost se opírá o důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s. Stěžovatelka uvedla, že správní orgány a krajský soud v dané věci nepřiléhavě k okolnostem věci vyhodnotily otázku porušení právních předpisů účastníků dopravní nehody, takže řízení předcházející vydání napadeného rozsudku je zatíženo vadami spočívajícími v neprovedení důkazů k obhajobě stěžovatelky, přičemž s těmito námitkami se soud nesprávně vypořádal.

[25] Stěžovatelka v první řadě brojí proti závěru, že bez ohledu na okolnosti měla a musela dodržet bez výjimky bezpečnostní vzdálenost od vozidla jedoucího před ní ve smyslu § 19 zákona o silničním provozu. Výklad krajského soudu je podle názoru stěžovatelky nesprávný. Nelze usuzovat, že v případě jakékoliv srážky vozidel jedoucích za sebou by vždy odpovědnost za přestupek nesl ten, kdo jede za před ním jedoucím vozidlem. Správní orgány ani soud neposuzovaly přiléhavě onu bezpečnostní vzdálenost a fakticky se nezabývaly podmínkami pro posouzení bezpečnostní vzdálenosti mezi vozidly v dané situaci. Tím zatížily řízení vadou a nesprávným právním posouzením věci.

[26] Správní orgány měly ze zjištěného skutkového stavu důsledně hodnotit druh pozemní komunikace a její stavební a dopravně technický stav v místě nehody, rychlost jízdy vozidel, hustotu provozu, povětrnostní podmínky, zkušenosti řidičů a měly též zohlednit technický stav vozidel, rozhledové poměry apod. Tato zjištění jsou z hlediska otázky viny podstatná a nezbytná. Stěžovatelka opětovně uvádí, že správní orgány neprovedly řádné a úplné dokazování a žalobní námitky soud v tomto směru neuznal jako důvodné. Přitom žalovaný se měl k námitkám stěžovatelky zjištěním, zda v počátku nehodového děje měla za vozidlem bezpečnou vzdálenost, řádně zabývat.

[27] Žalovaný se ve správním řízení vůbec nezabýval tím, zda nemohlo dojít k porušení právních předpisů ze strany řidičky druhého vozidla (P. J.), jež se mohla dopustit porušení § 18 odst. 1, 2 písm. a) zákona o silničním provozu, neboť okolnosti nehody tomu nasvědčují (pohyb zvěře). I s ohledem na řádné a úplné zjištění skutkového stavu byly navrženy důkazy, kterým ve správním řízení nebylo vyhověno, nicméně soud provedení stěžovatelkou navržených důkazů považoval nesprávně za nadbytečné.

[28] Prvostupňový orgán měl učinit vše pro objasnění rozporů a měl vyslechnout policisty, již nehodu šetřili, a rovněž tak měl vyslechnout navrženého svědka ze strany stěžovatelky. Krajský soud sám připouští, že tento svědek by mohl potvrdit pohyb zvěře a svědecky tak osvědčit, zda bylo nutné, aby paní Ježková prudce a nečekaně brzdila či nikoliv, a zda tak mohla porušit své povinnosti řidiče. Je pak nelogický závěr soudu o správnosti závěrů žalovaného stran neprovedení výslechu svědka M..

[29] Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 8. 1. 2021 žalovaný stručně odkázal na nosné důvody napadeného rozhodnutí i závěry krajského soudu v napadeném rozsudku, a navrhl zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

IV.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[30] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[31] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

[32] K jednotlivým kasačním námitkám uvádí Nejvyšší správní soud následující zdůvodnění, které vychází z právní úpravy platné a účinné ke dni spáchání přestupkového jednání a ze skutkového stavu zjištěného ve správním řízení.

[33] Podle ustanovení § 18 odst. 1 a 2 písm. a) zákona o silničním provozu platí, že *„[r]ychlost jízdy musí řidič přizpůsobit zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla a nákladu, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat; smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled. Řidič nesmí snížit náhle rychlost jízdy nebo náhle zastavit, pokud to nevyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.“*

[34] Podle ustanovení § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu, ve znění platném a účinném k datu spáchání přestupkového jednání, platilo, že *„[ř]idič vozidla jedoucí za jiným vozidlem musí ponechat za ním dostatečnou bezpečnostní vzdálenost, aby se mohl vyhnout srážce v případě náhlého snížení rychlosti nebo náhlého zastavení vozidla, které jede před ním.“* Již z jazykového a systematického výkladu této povinnosti řidiče je zřejmé, že pro naplnění znaků předmětné skutkové podstaty není rozhodné, z jakých důvodů došlo k brždění vozidla, které jede před řidičem. Zákon počítá s tím, že může při jízdě dojít k náhlému „snížení rychlosti“ či dokonce „zastavení vozidla“, s nímž musí každý řidič jedoucí v určitém směru jízdy v provozu počítat. Proto je zapotřebí, aby si řidič ve smyslu

pokračování

uvedeného ustanovení udržoval neustále tzv. bezpečnostní vzdálenost na to, aby mohl úspěšně provést brzdový (či úhybný) manévř v případě náhlé změny rychlosti jízdy vozidla před ním. Zákonná skutková podstata výslovně nepočítá ve své hypotéze s žádnými konkrétními okolnostmi jízdy.

[35] Judikatura správních soudů k ustanovení § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu vykládá předmětné ustanovení tak, že „dostatečná bezpečnostní vzdálenost“ je vysvětlena zákonnou definicí z hlediska funkcionálního, a to tak, aby se řidič mohl vyhnout srážce v případě náhlého snížení rychlosti nebo náhlého zastavení vozidla jedoucího před ním. Nejvyšší správní soud je v obecné rovině ve shodě s názorem stěžovatelky, že z ustanovení § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu nevyplývá bezvýjimečná odpovědnost řidiče za srážku s vozidlem jedoucím před ním. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že účelem § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu je přimět řidiče, aby dodržovali bezpečnostní vzdálenost a měli tak možnost včas zareagovat a vyhnout se nehodě. Otázku bezpečnostní vzdálenosti je nutno vždy posuzovat se zřetelem na všechny relevantní okolnosti daného případu (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 1 As 18/2009-59). Dále z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2012, č. j. 1 As 75/2012-76, vyplývá názor, že *„[v] obvyklých situacích bude srážka dvou za sebou jedoucích vozidel dána právě porušením povinnosti stanovené § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu. Jde-li o situaci v provozu zcela běžnou, při které lze spravedlivě požadovat, aby na ni řidič zareagoval snížením rychlosti a tím pádem vytvořením dostatečné bezpečnostní vzdálenosti, bylo by zkoumání příčin zpomalení celé kolony jedoucích vozidel, pátrání po "viníkovi" zbrzdění jedoucích aut, či příčinách údajné nehody (nehod), která způsobila brzdění jedoucích vozidel, naprosto nadbytečné.“*

[36] Nejvyšší správní soud má za to, že v předmětné věci se přes různé argumenty ze strany stěžovatelky, které pohled na skutkový děj přestupkového jednání (nehodový děj) spíše zamlžují, jedná přesně o takový typový případ, kdy srážka vozidel stěžovatelky Škoda Fabia Combi a vozidla Citroën Xsara řidičky P. J. vyplynula z nedodržení dostatečné bezpečnostní vzdálenosti. Je nesporné, že vozidlo Citroën Xsara počalo v určité chvíli brzdit, a to z důvodu, že jeho posádka se domnívala, že viděla přibíhat srnku k silnici. Příčina postupného snížení rychlosti vozidla jedoucího před řidičem však není pro dodržení povinnosti zachování bezpečnostní vzdálenosti ve smyslu § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu relevantní, což krajský soud správně zdůraznil. Určitou míru relevance může mít technický stav zpomalujícího vozidla, zejm. funkce brzdových světel, ale nikoliv zásadní, neboť řidič se nemůže orientovat při hodnocení bezpečné vzdálenosti jen podle stavu brzdových světel vozidla jedoucího před ním, ale primárním faktorem vždy musí být pohledové vyhodnocení odstupu mezi vozidly (i při zohlednění situace před vozidlem) a neustálá korekce tohoto odstupu za účelem dodržení bezpečnostní vzdálenosti. Vozidlo jedoucí před řidičem může tzv. brzdit motorem či postupně zpomalovat jízdou bez zařazení rychlostního stupně, což může přivodit zpomalení rychlosti vozidla bez užití jeho brzdové soustavy.

[37] Pokud stěžovatelka namítala, že se správní orgány a krajský soud nedostatečně zabývaly hodnocením podmínek porušení povinnosti podle § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu, Nejvyšší správní soud se s tím neztotožnil. Napadené rozhodnutí žalovaného velice podrobně rozebírá jak výklad citovaného ustanovení ve vazbě na ustálenou

judikaturu správních soudů, tak i zjištěný skutkový stav. Pokud krajský soud shledal takové odůvodnění jako přezkoumatelné a zákonné, přičemž na něj v podrobnostech sám odkázal, jde o správný postup, v němž Nejvyšší správní soud nespátřuje žádné pochybení. Je třeba dodat, že krajský soud sám velmi pečlivě a podrobně rozebral schéma předmětné povinnosti řidiče ve vazbě na rozhodovací praxi správních soudů.

[38] Pokud se týká dalších namítaných podmínek, které měly být zohledněny (druh pozemní komunikace a její stavební a dopravně technický stav v místě nehody, rychlost jízdy vozidel, hustota provozu, povětrnostní podmínky, zkušenosti řidičů, technický stav vozidel, rozhledové poměry), Nejvyšší správní soud podotýká, že tyto okolnosti se podle zákona zohledňují při výkladu a aplikaci předcházejícího ustanovení § 18 zákona o silničním provozu, které upravuje povinnost řidiče přizpůsobit rychlost jízdy v podstatě tak, aby odpovídala všem okolnostem, které jsou mu známy a které bylo možno předvídat. Naproti tomu tyto okolnosti nehrají zásadní roli při výkladu § 19 odst. 1 téhož zákona, jehož porušení se stěžovatelka dopustila. Správní orgány i krajský soud se všemi relevantními okolnostmi nehodového děje dostatečně zabývaly.

[39] Ani s další kasační námitkou, že se správní orgány nevěnovaly dostatečně otázce, zda řidička vozidla Citroën Xsara neporušila svým chováním v provozu před inkriminovanou srážkou s vozidlem Škoda Fabia Combi řízeným stěžovatelkou své povinnosti řidiče vozidla ve smyslu § 18 odst. 1 a 2 zákona o silničním provozu, nelze souhlasit. Žalovaný v napadeném rozhodnutí i krajský soud v napadeném rozsudku dostatečně vysvětlili, že odpovědnost za přestupky v silničním provozu obecně a při autonehodách zvláště se posuzuje individuálně ve vztahu ke každému účastníku silničního provozu zvlášť. Řešení přestupkové odpovědnosti účastníků autonehody tedy nelze zaměňovat se soukromoprávní rovinou jejich vztahu, tedy posouzením míry účasti na autonehodě a zaviněním vzniku škody. To znamená, že ať už se řidička P. J. náhlým snížením rychlosti jízdy dopustila či nedopustila dopravního přestupku spočívajícího v porušení povinnosti dle § 18 odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu, nemá to vliv na přestupkovou odpovědnost stěžovatelky dovozenou podle § 19 odst. 1 téhož zákona. Nejvyšší správní soud na tuto argumentaci krajského soudu odkazuje a považuje ji za zcela dostatečnou a správnou.

[40] Stěžovatelka konečně namítá také neprovedení navržených důkazů ve správním řízení. Jak vyplývá ze správního spisu, stěžovatelka opakovaně při ústním jednání před prvostupňovým orgánem navrhovala jednak provedení výslechu policistů, kteří přijeli nehodu vyšetřit, a dále také listinami ze spisu pojišťovny k poškození vozidla Citroën Xsara a konečně také výslechem svědků, z nichž byl osobními údaji konkretizován pouze pan L. M. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že krajský soud ve shodě s žalovaným dospěl ke správným závěrům, že tyto další důkazy nebylo potřeba provádět, neboť z hlediska podmínek skutkové podstaty přestupku byl skutkový stav zjištěn dostatečně a řádně.

[41] Správní orgány zjistily skutkový stav především z policejní dokumentace o dopravní nehodě a dále z výslechu svědkyň P. J. (řidičky vozidla Citroën Xsara) a její matky M. S. Provedly též výslech stěžovatelky coby obviněné ze spáchání přestupku. Co se týká pojišťovacího spisu, je to i podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu ve vztahu

pokračování

k prokázání přestupkového jednání stěžovatelky zcela nadbytečný důkaz. Poškození vozidla Citroën Xsara zjišťované likvidátorem pojišťovny nehraje ve vztahu k posouzení otázky dodržení bezpečnostního odstupu vozidla stěžovatelky žádnou roli. Nepochybně ani likvidátor pojišťovny se při prohlídce vozidla nezabýval tím, zda vozidlu Citroën Xsara fungovala v okamžiku nehody brzdová světla. I kdyby však zjistil, že po nehodě nefungovala, nebylo by možno z toho usuzovat, že nefungovala v okamžiku nehody, neboť došlo k nárazu do zadního nárazníku vozidla Citroën Xsara a logickému poškození světel, což je částečně patrné i z fotodokumentace nehody. Ohledně výsledku policistů šetřících nehodu lze odkázat na pregnantní odůvodnění krajského soudu i žalovaného. Tento důkaz byl v předmětné věci zcela nadbytečný a nemohl by k rozhodné skutkové otázce přinést nic bližšího.

[42] Ohledně navrhaného výsledku svědka L. M., který byl blíže označen podáním stěžovatelky ze dne 27. 1. 2019 a měl se pohybovat v čase dopravní nehody v protisměru, Nejvyšší správní soud rovněž zcela sdílí názor krajského soudu, že šlo o ryze účelové tvrzení. Tak ho korektně také vyhodnotil žalovaný v odvolacím řízení. Nejen časový odstup půl roku od přestupkového jednání, ale také absence jakýchkoliv indicí vázících se na průběh nehody a následující průběh zajištění místa střetu vozidel vylučují, aby bylo možno takového svědka považovat za opravdového a věrohodného účastníka dopravní situace při střetu vozidel. Kromě toho řidič jedoucí v protisměru by jen těžko mohl vypovídat cokoliv o funkci brzdových světel vozidla Citroën Xsara, neboť by je ze svého úhlu pohledu nemohl vidět.

[43] Další okolnosti skutkového děje (zda skutečně bylo zpomalení či dokonce zastavení vozidla Citroën Xsara způsobeno přítomností srnky na přilehlém poli či zda toto vozidlo zastavilo úplně či jen značně zpomalilo atd.) nejsou pro posouzení odpovědnosti stěžovatelky rozhodné. Je jisté pravdou, že účastníci nehody se měli pokusit si nějaké svědky zajistit na místě, ovšem z hlediska stresové situace po střetu vozidel a následné komunikaci mezi účastníky nehodového děje lze pochopit, že tak ani jedna z řidiček neučinila. I tento důkazní návrh byl v předmětné věci nadbytečný, což správní orgány řádně zdůvodnily a krajský soud tento postup správně shledal jako zákonný.

V.

Závěr a náklady řízení

[44] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

[45] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, příslušelo by mu proto vůči stěžovateli právo na náhradu nákladů důvodně vynaložených v řízení o kasační stížnosti, nicméně z obsahu spisu však plyne, že mu v tomto řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[46] O odměně zástupce ustanoveného usnesením krajského soudu ze dne 1. 10. 2019, č. j. Na 15/2019-34, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že přiznal ustanovenému zástupci odměnu v souladu s příslušnými ustanoveními vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu,

ve znění pozdějších předpisů, v rozsahu jednoho úkonu právní služby v sazbě 3100 Kč a k tomu připadající náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč. Jelikož ustanovený zástupce doložil, že je plátcem DPH, byla přiznaná odměna navýšena o částku připadající na tuto daň. Celkem tedy náleží ustanovenému zástupci za zastupování stěžovatelky v řízení o kasační stížnosti částka 4114 Kč, která mu bude vyplacena za podmínek uvedených ve výroku III. tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu na náklady státu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 10. února 2023

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu